

Izhaja trikrat na teden v šestih izdajah, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje popoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kažipolom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h, ali gl. 6 60
pol leta	6 „ 60 „ 3 30
četrtr leta	3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.
Od 23. julija 1903. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11. uri dopoldne.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne navedenosti se ne oziramo.

Oglašitve in poslanice se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsak vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati lepo Gorica. Dopolni se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Kdo bo višji poštni oskrbnik v Gorici?

Težko je stališče slovenskega e. kr. uradnika v naših deželah. Proti sebi ima, v preminjajočih slučajih po različnih uradih, svoje kolege, svoje predstojnike, da celo nižje postavljene. Marsikateri ve pripovedovati, kako so prežali na njega od vseh strani, in le svoji skrajni vestnosti in potrpežljivosti se je imel zahvaliti, da mu niso mogli blizu, tako kakor so hoteli, namreč da bi mu škodovali ali ga celo odstranili. Ki uradnik je povsodi protežiran in slovenskim, in kar je posejanih Nemcev med uradniki, se počutijo prav dobro v laški družbi, tem ne rečejo nič, le Slovence imajo povsodi na piki, in sicer pogostoma samo zato, ker nočejo postati renegati. Laški uradniki se gibljejo prosto in delajo, kar hočejo, (kaj so že počeli izvestni laški uradniki s tukajšnje pošte, še dobro vemo, in vemo, kako se je nekdo spozabljal, da je e. kr. avstrijski uradnik!), Slovence pa mora molčati, delati in živeti k večjemu za svojo rodbino. So kraji, kjer bi mu bilo gorje, ako bi se pokazaval med Slovani. Z Lahi sme hoditi seveda le kot tak, ki prehaja v renegatstvo, drugače je nemogoče v njihovi družbi. Laški uradniki terorizirajo slovenske kologe glede gibanja v prostem času med svetom, in to delajo tim lažje, ker stojijo na njihovi strani predstojniki, ki sicer radi vidijo slovenske uradnike pri delu, ker so vsestransko sposobni, zlasti še radi znanja jezika, drugače pa morajo biti lepo tihi, in Bog ne daj, da bi kedo kedaj rekel javno, da je Slovenec, ali se deležil kake reči, ki ni povšeči visoki gospodi, pa če je še tako nedolžna. Laški uradnik se sme slobodno kazati Laha in se gibati po laško, kolikor hoče, še rajši ga imajo potem, pa četudi je v uradu zanikeren in nerabljev, prepogostoma tudi radi tega, ker ne zna drugega nego kak laški dialekt,

dočim je slovenski uradnik v jezikovnem oziru brez dvoma vsak vsestransko vsposobljen. Prav radi tega imajo slovenski uradniki po raznih e. kr. uradih več dela nego laški, ne da bi bili za to tudi primerne oškodovani. Niti avancirati jih ne pustijo vselej, kakor bi jim pritakalo, marveč namesto njih avancirajo laški uradniki, Slovence pa molči in delaj!

Veliko samozatajevanja, največje vestnosti in potrpežljivosti je potreba na pot Slovence, ko vstopi v kako e. kr. službo med nami. Kdor je kdaj govoril o tem s kakim e. kr. uradnikom, je slišal večasih kar neverjetne reči.

Poleg vsega tega je laško časopisje vedno pripravljeno napasti vsakega slovenskega uradnika, ako komu ni všeč, pa bodi tudi le radi tega, ker je Slovenec! To laško časopisje oblaja vsakega slovenskega uradnika pogostoma že pri imenovanju, ako pa je nastavljen v kakem kraju, o katerem si domišljujejo, da je laški, potem pa se zaženejo v njega kakor stekli psi, in če je še tako ponižen človek, mora čitati v laških listih, da je »un noto agitatore sloveno!«

Škandalozno je, kaj počenjajo s slovenskimi uradniki Lahi po uradih in po časopisju, in škandal je še večji, ker »gori« to mirno trpijo. Na pritožbe se podeljuje najrajši »nos«. Tako je na sploh.

Iz tega je pred vsem umevno, da se le malo številu slovenskih e. kr. uradnikov povsode na višja mesta. Ta so nekako rezervirana za Lahe in Nemce. Ako je postavljen na tako mesto Lah, tedaj je vrisk v laškem Izraelu, ako pride Nemeec, malce pogodrnjajo med seboj, pa je dobro, ali ako se čuje, da utegne priti na kako boljše mesto ali celo za načelnika kam kak Slovenec, takrat pa je ogenj v laški strehi. Le Slovence ne! Slovence ne pa ne — pa če je še tako sposoben za tako službo, in čeprav vedo, da jim ne stori nikake krivice, marveč jim večasih vstrežajo

naši ljudje celo v takih slučajih, ko bi bilo najumestnejše, zapoditi jih!

Tako se zaganjajo sedaj v gospoda Fr. Furlanija, višjega poštnega kontrolorja v Carigradu, o katerem se čuje, da utegne biti imenovan višjim poštnim oskrbnikom v Gorici. Gospod Furlani je sin naše dežele, le par ur od Gorice stoji njegov rojstni kraj, Prvačina, pozna temeljito našo deželo, je služboval več let v Gorici ter je bil priljubljen v slovenskih kakor v laških krogih, je tih, miren uradnik, o katerem se nima nikdo pritoževati. Služboval je dolgo vrsto let v tujini, na težavnih in odgovornih mestih v Aleksandriji in v Carigradu, kjer je bil tudi odlikovan, skratka kot domačin, kot dolgoletni poštni uradnik in kot mož bogatih skušenj je kakor nalašč vsposobljen za mesto višjega poštnega oskrbnika v Gorici.

Ali Lahi so že pokonc! Na najnosramnejši način, kakor zamore pisati le Lah, ki je doma v laži in kvarenju resnice, si drznejo pisati o uzornem poštnem uradniku Furlaniju, da je »un agitatore slavo«. To je pač vrhunec nesramnosti — ali to, kar želijo Lahi, vendar ne sme biti v plačilo staremu zvestemu uradniku!

Mi ne pišemo teh besed radi tega, da bi propagirali imenovanje Furlanijevo za Gorico, marveč se pečamo s tem slučajem, ker je tako tipičen!

Kar pa se tiče imenovanja, odločijo na visokih mestih menda tako, da bo prav, ker si nikakor ne moremo misliti, da bi veljalo bevskanje obskurnega laškega lista več od potrebe, da imamo v Gorici za viš. pošt. oskrbnika moža vseskozi vsposobljenega in tega mesta vrednega. Gorica pa stoji na slovenskih tleh, »laška« je le v laški domišljavosti, in pošta v Gorici ima največ postla s Slovenci. In na tako mesto naj bi prišel kak — tujec in ne sposoben domačin?!

Več za danes ne rečemo.

Položaj učiteljstva na Goriškem.

(Iz učit. krogov.)

Ni ga menda stanū, ki bi imel toliko gospodarjev, kakor učiteljski. Država mu naklada delo, ga vodi in nadzoruje. Dežela mu daja še posebne poslave ter pričakuje od učitelja, da bode duša vsakega koristnega gibanja med ljudstvom, imel izredno drevesnico, sejalšče itd. ter kazal pot napredka v kmetijskogospodarskih rečeh. Občine želijo, naj jim učitelj tajnikuje, vodi občinske račune in spisuje važne vloge za nove vpeljave. Boljši posestniki mu ponujajo, naj uči še posebej njih otroke, da pojdejo v višje šole. Ves narod misli, da dober učitelj mora izvežbati močan pevski zbor, ki bode prepeval narodne pesmi, ko se kateri poslanec tako poniža, da pride med ljudstvo. Duhovščina, ki je tako dobra, da učitelja brezplačno in brez hrupa nadzoruje, pričakuje, da učitelj reformuje cerkveno petje, nadzoruje otroke ob nedeljah in praznikih pred altarjem, pazi na otroke pred katehetovo uro, da mu ne delajo preglavice ter da bo učitelj njen zvest prišast. Uredništva listov mislijo, da je posebno učiteljstvo poklicano dopisovati v liste in siriti te med ljudstvo. Zavarovalne banke so trdnega prepričanja, da ni nihče med ljudstvom bolj poklican za ustanovljenje in vodstvo društev ognjegasecev kakor učitelj. Deželna gospoda pozivlja učiteljstvo na boj proti alkoholizmu in na pomoč pri cepljenju kuzic ter na spisovanje šolskih knjig, na nabiranje priradnin, na izlete z otroki itd. In če učitelj zbolji, da ne more več iz postelje, se nadjajo tercijalke, da pusti za svete maše, če se mu je na kateri način posrečilo, da ima kaj premoženja.

Kako se pa učiteljstvo plačuje za namenjeno mu delo? Država ga pošilja k deželi, ta k državi. Dežela sklene zboljšati učiteljske plače, če država plača priboljšek. »Cvet naše narodne inteligence« tudi s tem ni zadovoljen. Naši možakarji se zbirajo in protestujejo in suntujo proti učiteljstvu. Po velikem trudu se vendar posreči, da gre vse v nič. Slovenski narod na Goriškem je rešen!

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Zavedaje se svoje moči, svest si, da ga postave, ki vežejo druge ljudi, ne morejo doseči, se je spuščal tudi naravnost do cilja, kateri si je postavil, in če bi bil ta cilj še tako visok in blesteč, da bi bil moral vsak drugi, ki bi bil težil za njim, veljati za blaznega. Na ta način se je približal večkrat lepi in ponosni Ani Avstrijski ter jo zaslepil tako, da ga je pričela ljubiti. Georges Villiers je torej — kakor smo že omenili — stopil pred ogledalo, popravil kodre svojih lepih plavih las, ki mu jih je spravila teža klobuka v nered, pogladil si kvišku svoje brke, in s srcem, polnim veselja, srečen in ponosen, da se bliža trenotek, po katerem je hrepenel tako dolgo, se nasmehljaj samemu sebi v ponosu in upanju.

V tem hipu se odpro skrivna vrata in prikaže se ženska postava. Buckingham opazi to prikazen v ogledalu in vsklikne; bila je kraljica.

Ana Avstrijska je imela tedaj šest-do sedemindvajset let, to se pravi, da je bila v najlepšem cvetu svoje lepote.

Njen korak je bil korak kraljice ali boginje; njene oči, ki so se lesketale kakor dva smaragda, so bile dovršene lepote in ob jednem polne sladkosti in veličanstva.

Njena usta so bila majhna in rudeča, in dasi ji je spodnja ustnica kakor vsem članom avstrijske hiše

stala nekoliko naprej, so bila vendar pri smehljaju izvanredno ljubezniva, dočim so izražala pri preziranju največje zaničevanje.

Njena polt je bila znana, ker je bila tako nežna in slična žametu, njene roke so bile presenetljive lepote, in vsi pesniki te dobe so peli, da so brez primere.

Končno so ji lasje, ki so bili v njeni mladosti plavi ter so pozneje postali kostanjevo rujavi in jih je nosila vedno skrbno frizirane in napudrane, na občudovanja vreden način obkrožali obraz, katerega bi bil najstrožji opazovalec mogel želeti samo nekoliko manj rudečega, in kipar, ki stavi največje zahteve, nekoliko finejšega okoli nosa.

Buckingham je ostal za hip kakor oslepljen; nikdar se mu Ana Avstrijska sredi plesov, slavnostij in viteških igér ni zdela tako lepa, kakor ta hip, ko je bila oblečena v priprosto oblačilo iz belega atlasa in jo je spremljala samo dona Estefania, jedina njenih španskih žena, ki je še ni pregnala kraljeva ljubosumnost in Richelieujeva nadležnost.

Ana Avstrijska napravi dva koraka naprej; Buckingham se spusti pred njo na kolena, in predno še kraljica more zabraniti, poljubi rob njenega oblačila.

»Vojvoda, znano vam je že, da pisma, katero ste prejeli, nisem pisala jaz.«

»Ah, da, milostiva, da, Vaše Veličanstvo,« vsklikne vojvoda. »Vem, da sem bil neumen tepec, ko sem mislil, da je možno, da oživi sneg, da se ogreje marmor; toda kaj hočete: če človek ljubi, lahko veruje

ljubezni. Sicer pa na tem potu nisem zgrešil vsega, ker vas vidim.«

»Da,« odvrne Ana, »toda znano vam je, da sem prišla pred vaše oči zato, ker ste bili nepristopni za vse moje prizadevanje in ste na vsak način hoteli ostati v mestu, v katerem je v nevarnosti vaše življenje in vaša čast: prišla sem semkaj, da vam povem, da naju loči vse: globočina morja, sovraštvo kraljestev, svetost priseg. Bojevati se proti tako mnogemu, to bi bilo že bogokletstvo, milord. In prišla sem končno, da vam povem, da se nikdar več ne smeva videti.«

»Govorite, milostiva, govorite, kraljica,« pravi Buckingham; nežnost vašega glasu zakriva strogost vaših besed. O bogokletstvu govorite! toda bogokletstvo je to, če se ločite dve srci, kateri je ustvaril Bog drugo za drugo.«

»Milord,« vsklikne kraljica, »vi pozabljate, da vam nisem nikdar rekla, da vas ljubim.«

»Toda, da me ne ljubite, mi tudi niste rekli nikdar, in če bi mi rekli kaj takega, bi bila to od Vašega Veličanstva prevelika nehvaležnost. Kajti povejte mi, kje je najti ljubezen, di bi bila podobna moji, ljubezen, ki je ne morejo zamoriti niti čas, niti odsotnost, niti obup, ljubezen, ki se zadovolji z odpadlim trakom, izgubljenim pogledom, preneglo besedo?«

»Tri leta so potekla, odkar sem vas videl prvič, milostiva, in tri leta vas ljubim na ta način.«

»Ali naj vam povem, kako ste bili oblečeni, ko sem vas videl prvič? Ali naj vam opišem vsak ornamenat vaše toalete? Še vedno vas vidim pred seboj: sedeli ste po španskem običaju na blazinah; na sebi

Kmetu ne bode treba iti na boben: pojde lahko pobirat po cesti... in ko pride v mladosti vsestransko splošno in strokovno izučeni ptujec z novimi železnicami v deželo, mu bo naš deželan lahko čistil čevlje, odpiral in zapiral vrata in prenašal vreče.

Saj pa boljšega sinovi mnogih starišev tudi niso vredni! Fiat justitia! Drugi napredujejo; mi lahko izginemo brez škode, ker nismo zmožni držati koraka s kulturnimi narodi.

Plače ljudskih učiteljev na Goriskem niso nikoli odgovarjale potrebam. Opravilna doklada, stanarina se je celo zniževala. Krajevni razredi plač so se odpravili, bremena nakladala. Prišli smo do tega, da najskromnejši učitelj ne more z družino izhajati s stanovsko plačo brez postranskih zaslužkov.

Dežela, ki tako skrbi za svoje učiteljstvo, kakor naša, ni vredna dobrih učiteljev. Kjer najjo Vidmarji veliko besedo, se muze jokajo.

Mlajši učitelji bodo vedeli, kaj jim je storiti; starejši vstrajamo v domači deželi do groba brez ljubezni do domače dežele, dokler ta pusti veliko besedo ljudem, ki je niso vredni.

Domače in razne novice.

Poroča. — V ponedeljek se poročil g. Avgusta Kovač iz znane Kovačeve obitelji v Ajdovščini z gospodom Francem Repičem, trgovcem tamkaj. Novoporočenecema vse najbolje!

„Narodnemu skladi“ je daroval trgovec g. J. Medved 10 K povodom otvoritve svoje trgovine, spominjaje se velikega pomena napominanega društva. Živel!

„Glasbenemu in pevskega društva“ v Gorici je daroval g. Anton Gabrijelečič, trgovec v Kanalu, ostanek namiznine v znesku 5 K 90 vin. — Bog pozivi rodoljube z dežele in njih posnemovalce!

Osebnost. — Sodni pristav Viktor Devetak, ki je vodil zadnji čas okrajno sodnijo v Bovcu, je imenovan okr. sodnikom tamkaj; avskultanta dr. H. Thoman in Ant. Dane sta imenovana sodnima pristavoma, in sicer pride prvi v Ajdovščino, drugi pa v Podgrad v Istri. Pristav dr. Karol Sinder je premeščen iz Ajdovščine v Gorico.

Polkovnik Edvard Müller pl. Rienzburg, poveljnik I. dež. orožniškega poveljnštva v Trstu, je stopil v pokoj ter dobil tem povodom značaj generalnega majorja ad honores. Njegov naslednik je major Josip Binovetz z orožniškega poveljnštva v Lvovu.

Javni ljudski shod sklicuje dežel. poslanec Ant. Jakončič dne 25. oktobra 1903. ob 4. uri popoldne v Neblem na Križadi, na katerem se bo razpravljalo o narodnem gospodarstvu in osobito o narodnem solstvu z ozirom na prežalostne briske razmere.

„Kazipot“ po Goriskem, Trstu in Ljubljani izide tudi za l. 1904. kot brezplačna

priloga „Soče“. — Korekturne odtise so dobili že po vseh občinah in večina jih je te dni že vrnila. Kdor se ni popravil, naj to gotovo stori in doposlje do konca oktobra. Morebitne spremembe do 15. decembra naj se nam naznanijo po dopisnicah, ker v tisk pojde hkratu cela knjiga v drugi polovici decembra. Tako bo naš „Kazipot“ preskrbljen z najnovejšimi podatki.

Važnost in vrednost našega „Kazipota“ se čedalje bolj upošteva; da, knjiga postaja v mnogih ozirih naravnost neizogibna potreba. — Toda le kratek pogled v to knjigo prepriča vsakogar, da je to prav težavno, zamudno in drago delo, ki zasluži večje gmotne zaslonbe nego smo je bili doslej deležni.

Središče Slovenije, bela Ljubljana, bo letos se točnice zastopana. In kdo nima te ali one zveze z Ljubljano? Vsakega Slovenca bo jako zanimal „Kazipot“ po središču Slovenije.

Oglasi v tem „Kazipotu“ imajo veliko vrednost, ker knjiga je v rabi celo leto. Kadar kdo česa potrebuje, pogleda v „Kazipot“ in si poišče naslov trgovca ali obrtnika, pri katerem potem naroči....

Oglase že sprejemamo. Kdor hoče dati v „Kazipot“ svoj oglas, naj se čimprej prijavi. Cene so nenavadno nizke.

Lepak z voznimi urniki za zimsko dobo izide kakor vsako leto v novembru kot brezplačna priloga „Soče“. Vrhu tega jih razposiljemo več sto na javne lokale po vsej Sloveniji. — Kdo ne pozna tega lepaka, saj visi povsod?!

Oglase sprejemamo, dokler je še kaj prostora. Lani nismo mogli sprejeti vseh oglasov. Kdor prej pride, prej melje. Prostor za oglase je namreč omejen. Kdor želi, da bo letos gotovo na tem lepaku, naj se takoj oglasi.

II. vsesokolski shod, ki se bo vršil prihodnjo pomlad v Ljubljani, nam ima podati pregled uspehov dosedanega dela sokolskega med Slovenci, in deloma med Slovani sploh, nam določno začrtati in pokazati nadaljnjo pot, vodečo k vzvišenemu cilju, in vzbuditi ob pogledu na že dosežene uspehe v nas navdušenje za vztrajno in neutrudno delo — za osvoboditev in probujanje naroda. Da se bomo mogli udeležiti tega za nas prevažnega sokolskega sestanka, treba doseči prvi pogoj, t. j. vzgojiti si dobrih telovadcev, s katerimi se bomo mogli udeležiti poleg javne tudi tekmovalne telovadbe. Z ozirom na to in pa na dejstvo, da je vsakomur potrebna telovadba, s katero dosežemo krepko in zdravo telo, ki naj je podlaga močnemu duhu, je želeli, da se shajamo vsi mladi goriski Slovenci v Sokolovi telovadnici k pripravam za bližajoči se sokolski praznik. Telovadi se vsak ponedeljek, sredo in soboto od 8^{1/2} do 10. ure zvečer.

Hkratu prosimo slovenske trgovce in obrtnike, naj pošiljajo svoje učence v telovadnico, kjer bomo skrbeli s telovadbo in

pešizletu za telesno, s predavanji o k občni izobrazbi potrebnih predmetih in z dobrimi knjigami pa za duševno vzgojo. In če bi n. pr. že druge koristi ne bilo od te, da se za telovadbo in drugo skupno bivanje določeni čas nahaja mladina pod strogim nadzorstvom, se uči discipline in reda, mesto da bi brezposelno pohajkovala in uganjala malopridnosti, je doseženo mnogo. Za te je telovadni pouk ob petkih od 8^{1/2} do 9^{1/2} ure zvečer in ob nedeljah od 1^{1/2} do 3. ure popoldne.

Za starejše „Sokole“, ki bi imeli veselje do lastne okrepitve in za one, ki jih stanovski poklic sili k premnogemu sedenju, je vezhanje v pondeljkih in četrkih od 6. do 7. ure zvečer. Na zdar! Vaditelj.

Rodni občni zbor „pevskega in glasbenega društva“ v Gorici se je vršil dne 11. t. m. s sledečim dnevnim redom:

I. Pozdrav predsednika; II. poročilo tajnika; III. poročilo blagajnika; IV. proračun za leto 1903/04; V. volitev predsednika in novega odbora; VI. slučajnosti. — Predsednik g. dr. H. Tuma konstatira, da je občni zbor sklepčen ter pozdravi navzoče in poroča na splošno, v koliko se je društvo povzdignilo in napredovalo v zborih in šoli. — Na to preide na dnevni red ter pozivlja tajnika g. Dragotina Gilčverta, da poroča o društvenem delovanju. — Tajnik omenja važnost „glasbenega in pevskega društva“ v Gorici z željo, da se isto vsestransko povspne do začrtanega cilja, ter povdarja, da vzdrževanje društva ne zahteva le požrtvovalnosti od posameznih izvršujočih članov, ampak je isto vezvano na velike, denarne žrtve, za koje se ima zahvaliti v prvi vrsti slov. denarnima zavodoma „Goriški-ljudski posojilnici“ in „Trgovski obrtni zadrugi“ ter podpornim članom. — Na to preide k zgodovinski točki preteklega društvenega leta. — Prečita se oba zapisnika občnega zbora z dne 28. 10. 1902. ter izrednega občnega zbora dne 9. 1. 1903., ki se odobrita. — Novoizvoljeni odbor je reševal društvene zadeve v 11 rednih in eni izredni seji osrednjega odbora. — Nastavljeni so bili proti plačilu trije učitelji: g. Jos. Michl kot društveni pevovodja, vodil in vadil je moške in mešane zборе ter poučeval učence na gosli; g. Emil Komel je poučeval na glasovirju in g. Ernest Širca na gosli in orkestralno solo, ki pa se je pri seji dne 9. 2. 1903 opustila z ozirom na to, da se je število sodelujočih skrčilo, ker so nekateri sodelujoči akademiki morali vsled studij začasnoma ustaviti Gorico. Društvo je priredilo v društveni dvorani 2 koncerta. Pri prvem koncertu dne 7. 12. 1902. je nastopil zbor v lepem številu nad 50 članov ozir. članic. — Iz programa je navesti zlasti mešan zbor: „Venec Vodnikovih pesnij“ s spremljevanjem vojaške godbe ter solo-spev g. Mihičeve skladbe: „Ljubezni kal, ljubezni cvet“ po gospici Hrovatinovi. — Pri drugem koncertu dne 16. 5. 1903. izvajala se je med drugimi točkami tudi Rubenstein-ova skladba: „Jutro“ z

vojaško godbo. Na koncertu žela je polno priznanje solistinja g.ica Jaromila Gerbičeva. — Odbor možkega in ženskega zbora je priredil 2 pevška večera (Silvestrovo in razstane) v restavraciji pri „zlatem jelenu“, 2 pešizleta z nastopom, in sicer dne 12. 6. v Dol. Vrtojbo in 23. 8. na Trnovo. — Na koncertu v Ajdovščini dne 1. 6. 1903. je nastopil polnoštevilno možki in mešan zbor. — Dne 22. 2. t. l. je pel možki zbor nagrobnico pok. rodoljuba in podpornemu članu g. Reji; pri blagoslovljenju zastave „Sokola“ in „Čitalnice“ v Postojni je bilo društvo zastopano po tajniku. — Društvo je pristopilo med letom k „Zvezi slov. pevskih društev“ v Ljubljani ter bilo na občnem zboru iste zastopano po predsedniku. — K zaključku omenja tajnik, da je stelo naše društvo ob zaključku društvenega leta 65 podpornih, 52 izvršujočih članov in 51 učencev na gosli in glasovir. — Na to se preide k tretji točki: Poročilo blagajnika g. Josipa Kraševca. Poroča je tako-le: Stanje premoženja konec sept. 1903 znaša K 3437-69. V letu 1903. je bilo dohodkov K 7794-66, v kojih je zapopaden saldo članarine, solnina za gosli in glasovir, darovi in razni dohodki. Stroškov je bilo K 7536-67, ki obsegajo plače učiteljem in slugi, pohištvo, stanarino, plačevanje predujmov, muzikalije in razne druge stroške. Prebitek znaša K 207-89. Peta točka: prevdarek za l. 1904: dohodki K 6164-89, stroški K 5847-89; v prih. letu se upa na preostanek K 317. — Občni zbor je vzel poročilo z zadovoljstvom na znanje.

Na to se pride k peti točki: Volitev predsednika in 13 odbornikov. Na predlog g. A. Gabrščka se izvolijo per acclamationem jednoglasno: g. dr. H. Tuma predsednikom ter odborniki: gg. dr. Rudolf Gruntar, odvetniški kandidat, prof. Ferdinand Seidl, Jos. Kraševac, c. kr. pisarnovodja, Drago Gilčvert, pisarnovodja, Jos. Pečenko, c. kr. kancelist, Fran Posega, c. kr. avskultant, Maks Posega, žel. uradnik, Fran Bažon, železniški uradnik, Iva. Bajec, uradni vodja „Trg. obrtne zadruge“, Artur Jakše, posojil. uradnik, Adolf Komac, c. kr. vadnični učitelj, Avrelj Bisail in Ivan Meljavec, vodja „Goriške tiskarne“. — Kot pregledovalca računov se izvolita gg. Fran Ferfila, vodja plinarne in elektrarne, in Andrej Kopac, blagajničar „Gor. lj. posojilnice“. — K točki slučajnosti se oglasi g. Andr. Gabršček ter želi pojasniti o onih 1600 K, koje je dobilo društvo v podporo od „Narodnega sklada“. — Predsednik pojasni zadevo tako, da se je teh 1600 K prejelo v poravnavo društvenega blaga nasproti predsedniku za plačevanje plače bivšemu pevovodji za 8 mesecev v letu 1901., tako, da je sedaj društvo prosto vseh obveznosti nasproti g. predsedniku. — Na predlog gospodarja g. Avrelija Bisaila se naloži novemu odboru, da zavaruje društveni inventar. Ker se nikdo več ne oglasi k besedi, zaključí predsednik občni zbor.

(Dalje v prilogi.)

ste imeli oblačilo iz zelenega atlasa, vezeno z zlatom in srebrom, z rokavi, ki so se pobešali, ter s težkimi diamanti zapenjali na vaših lepih, na vaših občudovanja vrednih rokah; na glavi ste imeli majhno čepico, ki je bila iste barve kakor obleka, in na čepici čapljinno pero.

»Ah, če zaprem oči, vas vidim, kakšni ste bili tedaj, in če jih odprem, vas vidim, kakšni ste sedaj, to se pravi še stokrat lepši!«

»Kaka blaznost,« zamrmra kraljica, ki ni imela poguma, da bi se jezila nad vojvodo, ker je tako globoko v sreču ohranil njeno sliko; »kaka blaznost, razgrevati strast, ki ne more doseči cilja, s takimi spomini.«

»In od česa naj živim, ko imam same spomine? Spomini so moja sreča, moj zaklad, moje upanje. Kadarkoli vas vidim, zaklenem nov diamant v zakiadnico svojega srca. To je zdaj četrti, ki ste ga spustili na tla in sem ga jaz pobral; kajti tekom treh let sem vas videl samo štirikrat, milostiva: kako sem vas videl prvič, sem vam ravno povedal, drugič se je to zgodilo pri gospej de Chevreuse, tretjič v amienskih vrtovih.«

»Vojvoda,« pravi kraljica in zarudi, »ne govorite o tem večeru.«

»Ravno nasprotno; govoriva o tem, milostiva, govoriva o tem: to je najsrečnejši in najsijajnejši večer mojega življenja. Ali se spominjate tedanje lepe noči? Kako svež in vonjajoč je bil zrak, kako jasno in zvezdami posejano nebo! Ah, milostiva, to pot sem mogel ostati za trenotek z vami sam; to pot ste bili pripravljene, razkriti mi osamelost svojega življenja, žalost svojega srca. Oprli ste se na mojo roko, pogledjte, na to roko tukaj. Nagibajoč svojo glavo proti vam sem čutil, kako so se dotikali vaši lepi lasje mo-

jega obraza, in kadarkoli so se ga dotaknili, sem zatrepetal od glave do nog. Ah, kraljica, kraljica, ah, vi ne veste, koliko nebeške sreče, koliko rajškega veselja ima v sebi tak trenotek! Vzemite mi za tak trenotek in za jednako noč moje bogastvo, moje srečo, moje slavo, vse dni, katere imam še živeti, kajti ono noč, milostiva, ono noč ste me ljubili, to vam prisegam.«

»Možno je, milord, da so se oni nesrečni večer združili okoli mene vpliv kralja, moč lepega večera, čarobnost vaših očíj, kratko rečeno vse okoliščine, ki se zdaj in zdaj združijo, da umišijo ženske; toda videli ste, milord, da je ženi, ki je postala slaba, prišla na pomoč kraljica: pri prvi besedi, katero ste se drznili izgovoriti, pri prvi drznosti, na katero sem se imela odzvati, sem jo poklicala.«

Ah, da, da, to je res, in druga ljubezen ne moja bi bila tej preskušnji podlegla, ali moja je prišla iz nje čistejša in gorkejša. Mislili ste, da s svojim povratkom v Paris morete bežati pred menoj, mislili ste, da si ne bomo upal zapustiti zaklada, kateri mi je zapovedal čuvati moj gospod. Ah, kaj me brigajo vsi zakladi sveta in vsi kralji zemlje! Za osem dnij sem prišel zopet nazaj, milostiva. Ta pot mi niste imeli povedati ničesar: da bi vas videl vsaj jedno sekundo, se nisem bal za naklonjenost svojega gospoda, za svoje življenje; niti vaše roke se nisem dotaknil, in vi ste mi odpustili, ker sem prosil tako ponižno in skesano.«

»Da, toda hudobni jeziki so se polastili vseh teh neumnostij, katerih jaz, kakor vam je znano, milord, nisem zakrivila čisto nič. Kralj, razvnet po kardinalu, je napravil strašen hrup: gospa Vernet je morala oditi, Putange je bila izgnana iz Francije, gospa de Chevreuse je prišla v nemilost, in ko ste se vi hoteli

kot poslanik vrniti na Francosko, je nastopil proti temu kralj sam, in to morate dobro pomniti.«

»Da, in Francija poplača to kraljevo ustavljanje z vojsko. Videti vas ne morem več, milostiva, ali vsak dan bodete slišali govoriti o meni.«

»Kaj pač menite, da sem nameraval z ono ekspedicijo v Ré in z ono zvezo s protestanti v La Rochelle? Samo to, da bi videl vas.«

»Ne morem se nadejati, da bi prodri z oboroženo roko do Pariza, to vem dobro; toda ta vojska bode imela za seboj mir, ta mir bode zahteval poslanca, in ta poslanec bode jaz. Potem se mi ne bodo več upali ustavljanje, in zopet bode videl vas in bode z življenjem, a kaj me to briga, samo da vas zopet vidim! Vse to je morda jako bedasto, morda jako nesmiselno, toda povejte mi, katera žena ima bolj ljubečega oboževalca, katera kraljica bolj gorečega služabnika?«

»Milord, milord, vi se pri svojem opravičevanju sklicujete na stvari, ki vas tožijo še bolj, milord, vsi ti dokazi ljubezni, katere mi hočete dati, so skoro hudodelstvo.«

»Ker me ne ljubite, milostiva; če bi me ljubili, bi gledali to s čisto drugimi očmi; če bi me ljubili... ah, če bi me ljubili, bi bila to prevelika sreča, in jaz bi zblaznel. Ah, gospa de Chevreuse, o kateri ste govorili ravnokar, je bila manj kruta kakor vi; Hollandija jo je ljubila, in ona je vračala ljubezen.«

»Gospa de Chevreuse ni bila kraljica,« zamrmra Ana Avstrijska, ki jo je nehote premagal izraz tako globoke ljubezni.

(Dalje pride.)

„Pevsko in glasbeno društvo“ priredi v nedeljo dne 8. novembra velik koncert s sodelovanjem vojaške godbe v hotelu „Central“ v prid pogorelcem v Bovcu. Pričetek ob 8. uri zvečer. Ker ima ta koncert dobrodelen namen, pričakuje odbor mnogobrojne udeležbe iz mesta in z dežele ter se nadeja, da se vsak rodoljub po svoji moči potrudil, da bo de ta koncert sijajna manifestacija bratoljubja goriskih Slovencev. Posebna vabila se pravočasno razposljejo. Toli prostori kakor tudi vojaška godba so društvu, za določen dan že zagotovljeni.

„Pevsko in glasbeno društvo“ si je razdelilo posle v redni odborovi seji dne 14. t. m. soglasno tako-le: dr. Rud. Gruntar, podpredsednik, Josip Kraševac, blagajnik, Iv. Meljavec, tajnik, Josip Pečenko, knjižničar, prof. Seidl, nadzornik pevske in glasbene šole, Alojzij Bajec, gospodar; ostali gospodje, navedeni v poročilu obč. zbora, ostanejo društveni odborniki. Odborove seje so se določile vsako prvo sredo v mesecu točno ob 8. uri v društvenih prostorih.

Moški zbor je izbral dne 16. t. m. iz svoje srede sledeči odbor: Josip Kraševac, predsednik, odborniki: Posega Fran, Jakše Artur, Cotič Peter, Pečenko Josip.

Vlada in klerikalci. — Od razkola dalje gre slavna primorska vlada s čudovito ljubeznijo na roke našim klerikalcem, kar se tiče občinskih volitev. Ako vložijo proti volitvam, če so zmagali naprednjaki, utok, je gotovo uslišan, ako pa se naprednjaki pritožijo proti volitvam, iz katerih so izšli kot zmagovalci klerikalci, je utok gotovo odbit, pa naj bo še tako podprt in naj navaja še take nepravilnosti, katere so zakrivali klerikalci. Spominjamo se, s kako hitrico se je bilo ugodilo utoku klerikalcev iz Rihemberga, to, kar se je zgodilo sedaj, je pa naravnost klasičen dokaz, kako certlja vlada klerikalce ter jim pusti delati, kar hočejo.

Naše notice in dopisi iz kojsčanske županije so kazali jasno, kako se je župan naravnost norca delal z zakoni in določbami, ki se nanašajo na občinske volitve, tako, da je ostro ugovarjal celo vladni zastopnik ter so se najrazličnejša kršenja zakona zabeležila na zapisnik, ali konec je ta, da so volitve potrjene. Župan je bil sestavil komisijo le iz svojih vernih, tako da je moral vladni zastopnik nasprotni stranki pripustiti štiri zapužnike, župan je odklonil nad 100 nasprotnih volilcev iz povsem perfidnih vzrokov, ni hotel poznati nasprotnih volilcev, volilnik je bil za nalašč falzificiran, in marsikateri oče je veljal tam za rajnkega, čeprav je župan dobro vedel, da se živi, ko se mu je zdelo, da ima račun, je volitev kar zaključil, dasi je čakalo se do 200 volilcev. Vladni komisar je ugovarjal, pa ni nič pomagalo. Župan Reja je izvoljen dvakrat, v tretjem in prvem raz-

redu, tako da je izvoljenih le 29 občinskih odbornikov namesto 30. — In glejte! Na namestništvu v Trstu je gospodi vse to početje klerikalcev tako ugajalo, da so potrdili volitve ter odbili rekurz, ki je navajal polno vrsto nepravilnosti in ki je kazal naravnost, kako velikanski svindl je bil uprizorjen pri občinskih volitvah v Kozani.

Vse je prav in dobro, izpuhtele so v zrak tiste opravičene biljeke vladnega zastopnika, ki je gledal oni svindl, vse je prav in lepo, in prav je celo, da ima občina le 29 odbornikov namesto 30. Klasičen dokaz vladne naklonjenosti do klerikalcev.

Vlada je vedela, da v kojsčansko-kozanski županiji vre, da je večina ljudstva nezadovoljna z županom in njegovim početjem, in slutila je, da bi utegnile občinske volitve, vršene pravilno, brez švindla, vreci ob tla klerikalne junake, zato pa ni hotela ugoditi povsem opravičenemu utoku, marveč se je postavila na stran onih, ki so postopali skrajno nezakonito.

Vlada si je dala s tem jako slabo spravevalo, no, ali tako, kakorsno je nje vrečno. Da tako očito podpira življe, ki se drznejso na tako drzen način postopati proti volilcem, kakor v Kozani, da si upa potrditi na najgrsem svindlu in kršenju zakonitih določb sloneci izid volitev, to je pač skandal, skandal, kakoršnega še nismo kmalu doživeli.

In morala? Klerikalci vedo, da lahko piskajo na zakonite določbe pri občinskih volitvah ter da tam uganjajo lahko svindl, kakoršen hočejo, pa se jim ne zgodi nič. V Trstu se že znajo skriti za zakrivljene paragrafe in določbe tako, da ugodijo klerikalcem ter odobrijo njihovo nezakonito postopanje. Klerikalci so si tega v svesti, in bodo delali sistematično dalje tako, kakor jih je učil kozanski Reja, in kar je potrdilo slavno namestništvo v Trstu.... Taka pot pelje naravnost v.... anarhijo!

Klerikalci se čutijo vzvišene nad druge, češ, saj nas štiti gospoda, pa če nasproti naprednjakom uganjamo še tak svindl! To je hujskanje državljana na državljana, s tem se daja potuha k prestopkom in svindlu nagnjenim življem, s tem se preobrača medsebojno razmerje po občinah, s tem se uvaja razne vrste državljanov, take, ki smejo kršiti zakon svobodno, in take, katere se odbija, kadar se pritožujejo proti kršenju zakonov... Kje je pravica, kje poštenje! O tempora, o mores!

Imenovanja za deželno hipotečno banko. — Končno so se izvršila tudi ostala imenovanja uradnikov za deželno hipotečno banko. Imenovani so računarjem Mrach, doslej uradnik istrske dež. hipotečne banke, blagajnikom conte Del Mestri, višji poštni oficijal v Gorici, kancelistom Emil Kavčič, deželni oficijal, računskim asistentom Caza-

redu, oziroma na dnevnem redu ni bilo nujnih predlogov.

Govoril je ravno Orka, ki je bil prej dek-a-n., odkar je pa postal zastopnik zamorcev, je postal tudi kilo-n. Visoka zbornica! V Braziliji je ena šola, na kateri je streha in John Laudon za učitelja. Ta učitelj ima majhno plačo. Dovolite, da Vam razjasnim in razložim njegovo življenje in delovanje, po kojem lahko spoznate takoj resnico pregovora, ki pravi: „Ni vse ogle, kar je črno.“ Dobro me poslušajte, ker moje besede so vredne, da jih priobči „Slovenski list“ v dveh stevilkah“. Povedal je o tem brazilijanskem učitelju ves životopis, in ni končal... tako hitro.

Vstala je lepa postava. Ozrla se je na vse strani, in kakor naznanja tajen sepet zelenih peres, polglasno poljubovanje nežnega zefirčka, melodijozni glasovi letetih bučel vesoljnemu svetu: „Pomlad je vstala!“, tako se je slišalo tudi po zbornici glas: „Črevljarsič je vstal!“

Začel je govoriti in njegove besede so bile široko, ki skuša raztopiti ledeno skorjo liberalnih orjakov, in njegove roke so bile veternice, proti katerim se je tako hrabro boril Don Kišot.

„Visoka zbornica! Svet propada, rešimo ga. Vrag in hudič stegujeta svoje kremplje po naših ovčicah, in mnogo naših ljudi sta že pobrala. Ali res ni rešitve? Pomislite malo! Je rešitev, in sicer velika rešitev, s katero lahko računamo, rešitev, katero mi je udihnil sam sv. Duh, moj največji dobrotnik, rešitev, o kateri nimate Vi pojma, rešitev, ki Vas ozirova k novemu delovanju, rešitev, katera me navdaja s takim

fura; sluga je neki Klavčič iz Podgore. Vse je slo tako, kakor so hoteli Lahi. Imenovanja so vzbudila umevno mnogo kritike. Ravnatelj Staudinger ni kos svoji nalogi, ker ni strokovnjak in pa slovenski tudi ne zna. Moralni so mu postavili na stran uradnika, ki je izvežban v poslovanju takega zavoda! Da je imenovan aktivni cesarski uradnik za banko, to se tudi različno komentuje. Sedaj poprosi za pokojnino, potem pa pride v banko z nova poslovat. Ali ni bilo drugega potrebnejšega človeka za ono mesto?... Zavod se upravlja lasko, uraduje se lasko, vse je lasko, le tisti, ki dajejo banki posla, so po večini Slovenci!... Lahi hodijo naprej po taki poti kaj lahko, v glavnem radi tega, ker od strani slov. „katoliških“ mož, ki stoje na odgovornih mestih, ni nikakega resnega odpora proti Pajerju in ker se dajo ti, pa če so šetako veliki, spreminjati v prav mičkana in pohlevna bitja!

Slaba letina. Odkod pomoč hudo prizadetemu prebivalstvu? — Letina v naši deželi je letos izredno slaba. Pridelalo se je strašno malo, tako malo, da preti posebno prizadetim krajem velika beda. Prizadeta so zlasti Brda in Vipavska dolina, pred vsem pa Brda. Bric je navezan le na sadje in na grozdje. Ako tega ni, je največji revež. In tega letos ni. Komaj petino lanskega vinskega pridelka imajo letos. Ljudje gledajo z obupom v prihodnost ter pričakujejo pomoči. Neobhodno je potreba, da poskočita vsem vsled slabe letine prizadetim krajem na pomoč dežela in vlada. Deželni odbor je res razposlal že na občine okrožnice, v katerih se naroča županom, naj podajo točne podatke glede letine, da se preskrbi prizadetim pomoč, tudi v drž. zboru je predložil zastopnik V. kurije neko v naglici skrpučano interpelacijo o letošnji slabi letini ter o potrebi pomoči bednemu prebivalstvu, ali vse to je le malenkost. Mi smo tega mnenja, da bi moral pred vsem zborovati deželni zbor, kjer naj bi bilo temeljitega razpravljanja o pomoči to slabi letini oskudovanemu prebivalstvu. Deželni zbor je pač poklican, varovati interese dežele in skrbeti za dobrobit iste. Slaba letina na je letos v že tako hira-joče kmetijstvo varila z velikim udarcem, in posledice bo čutil marsikateri kmet prebitko, pa ne le on, morda še potomci. Brez dvoma prinese letošnja slaba letina na kmetije precej dolgov, katerih bi drugače ne bilo; kdor je pa že tako daleč, da se niti več zadolžiti ne more, je pa revež. Treba je nujne pomoči, in sicer res nujne, tako da se takoj da, ne pa tako dolgo zavlakuje, da končno ni vse skup nič. Naš deželni zbor pride pri svoji sloveči počasnosti do zborovanja menda šele tje okoli novega leta. Dotle pa je dolžnost ljudskih zastopnikov, da se temeljito poučijo o letošnji slabi letini ter storijo poprej že vse potrebne korake, da se

pogumom, da mi skoraj besed premanjkuje, rešitev, katera nam jasno kaže, da nas Bog še ni zapustil, da nas ljubijo nebesa v tem hudem boju proti peklenški sili, zlobi in nagajivosti, rešitev, pri kateri bi najraje zavrisikal, zapiskal, zepel in zagodel samega veselja, same sreče in zadovoljnosti, samega notranjega miru, ker dobro vem, da taka rešitev bo le v srečo, hasen, dobrobit našemu milemu, ponižnemu, krotkemu, dobrosrčnemu narodu ali ljudstvu, t. j. uradniku, posestniku, kmetu, delavcu vsakega spola, bodisi moškega ali ženskega, kajti srednji spol, kakor Vam mora biti znano, cenjeni in predragi mi kolegi, ne eksistira, ga ni, ni bil in ga ne bo.“

„Ta pa zna obstruirati!“ sem si mislil in poslušal dalje.

„To rešitev hočem v kratkih potezah takorekoč v treh stavkih z malimi besedami označiti, orisati, opisati, sploh tako povedati, da me lahko še celo moj kolega, preblagorodni gospod Nesamo d r o bampaktudimožgan nič razume in da bode vedel, kaj in kako si jaz mislim vso to zadevo, namreč zadevo rešitve naših ljudi iz krempljev, parkeljev, rok in nog prebivalcev in gospodarjev peklenškega domovja in ognja, peklenške žerjavice, nesreče, hudobije in zlobnosti. Vsakemu je znana dobra, poučna, lepa in zanimava knjiga: Življenje svetnikov in svetnic, oziroma, da se ne zamerim sv. Korduli, moram reči: Življenje svetnic in svetnikov. Pomislite sedaj, skandal, brezbriznost, malobrižnost, nemarnost naše zbornice, da se ni priobčila druge izdaje te izborne knjige. Le s pomočjo marljivega branja ali čitanja lahko rešimo svoje ljudstvo, ta knjiga bodi torej

izposluje podpora od strani vlade kakor od strani dežele. Prizadeto je največ tisto ljudstvo, ki je poslalo v deželni zbor „katoliške“ poslance, zato je tudi dolžnost teh, da storijo vse potrebno, da se pomaga njihovim privržencem! Sicer vemo, da so klerikalni poslanci počasni gospodje, kadar treba pomagati, ali glede na pomoč, katera ima pač priti, nočemo danes izrekati nikake bojazni!! Kličemo le: Na pomoč kmetu! — Le primite jih za besedo, saj so Vam ob volitvah obetali vse mogoče in nemogoče reči!

Slaba letina in farovške kleti. — Oni stojijo dobro. Toda jim ne pobije, slana jim ničesar ne vzame, rja jim nič ne pokvari, deževje nič ne poskoduje; na jesen kar odpro svoje sirne kleti, in kmet mora znositi vanje lep del svojega najboljšega pridelka. Ako je letina taka ali pa taka, vse eno je, farovska klet mora biti polna. Brez usmiljenja! Letos so pridelali jako malo ali zaradi tega seveda farovži in cerkve ne bodo oskudovani! Oni dobijo kakor po navadi. In prodajali bodo, ko bo kmet po strani gledal svoje prazne posode, in dobro se jim bo godilo ob rujni kapljici, ko bo kmet stradal. Brez usmiljenja. Taka je perspektiva... Poglejte plitvice pod nebom, ne žarijejo in ne orjejo, pogledjte lilije na polji... pogledjte pa tudi zdrave in cvrste gospode po naših farovžih, stalnih bivalcih izobilja, sitosti ter lenobe sredi kmetke bede in kmetkega trpljenja!... Brez usmiljenja!

Voda za norišnico. — Deželni odbor je dovolil 3000 K za priskanje stalne vode za uporabo v deželni norišnici, ki se ima zgraditi. Ako bi imela Gorica vodovod, bi ne bilo potreba teh stroškov, tako pa ako si poiščejo za norišnico posebno vodo, odide pozneje zaslužek občini, kadar se ta sploh dokoplje do lastnega vodovoda. Ako ga ne bo kmalu, si poišče hrččas tudi gradbeno vodstvo nove železnice na svoj račun vode za novi veliki kolodvor na Blanci. Tako utegnemo uiti občini lepi stotaki izpred oči! Zanikernost v mestnem gospodarstvu se bitko masčuje na vse strani. Zato pa je prišlo že tako daleč, da se tujejo med Lahi klici, naj se napravi konec sušmarstvu na goriskem magistratu ter naj prevzame posle — vladni komisar!

Vodovod in Hublja. — Kakor tujejo, so pripravljani Ajdovci odstopiti vodo iz Hublja za napravo vodovoda v Gorico, kolikor je potrebno. Odkup bi stal okoli 300.000 K. Sploh se sodi, da bi se dal vodovod iz Hublja napraviti prav po ceni, pa so tudi vse prikladnosti za primeren vodovod tu, kakor višina, neprevelika daljava itd. Ajdovci si napravijo svoj vodovod iz gradiškega potoka, ker jim ta najbolj kaže in je združen z majhnimi troški. Vlada je že dovolila 50% prispevka, sedaj čakajo še pomoči od dež. zbora.

New-Lubaine.

Ostal sem v New-Lubaine. Mala, a velepomembna epizoda mi je zagrenila bivanje v New-Gorice. Šetal sem namreč nekega dne po ulicah, videl od daleč velikansko gnječo ljudi, med kojimi so svigali marljivi ognjegasci kakor bakcili po spitalskem pljuvalniku v jetičnem oddelku, in ko sem se približal, sem slišal ta-le pogovor dveh meščanov: „Kaj gori?“ „Nič!“ „Kaj pa delajo ognjegasci?“ „Nič, oziroma pred sedmimi leti je je gorela ta hiša, in ker se prej niso mogli napraviti v svoje uniforme, ker so jih imeli baš vsi pri krojačih, so komaj sedaj izvolili priti pogašat že zdavna zopet sezidano hišo!“ In pri tej record-počasnosti je celo pavovski vlak obšla rdečica sramu.

Veliko novega nisem videl v New-Lubaine. Koj pri vohu v mesto sem zapazil na nekem poslopju, menda „pri Tislerju“, kjer se zbirajo izseljenci v Evropo, veliko spominsko ploščo s takim-le besedilom: „Tukaj prenočuje velerodni gospod Nesamo d r o bampaktudimožgan nič, zastopnik zamorcev v deželnem zboru, državni poslanec še ne, mogoče pa bodoči deželni glavar, posebno radi tega, ker ima vse sposobnosti za to, in celo štiri črke enake (glavar, kravar.) Uraduje od 7—9 zjutraj na živinskem trgu. V zalogi ima inteligentne simelne, naderjene fukse in takodaljene konje.“

Sreča mi je bila mila. Spoznal sem se tudi z „Žanetom z Iblane“, kateri me je peljal naravnost v deželno hišo, češ, tam lahko pobereva čikov, da bo veselje.

Bila je baš seja. Z Žanetom vsa se vrnila v „kurnik“ za žurnaliste. Na dnevnem

rešitev, in sicer rešitev, velika rešitev, s katero lahko računamo, rešitev, katero mi je udahnil sam sv. Duh, moj največji dobrotnik...“ (itd. kakor v začetku govora.) Ker je govornik povdarjal sedemdesetkrat veliki pomen rešitve, so mu slednjic vsi sepetali in glasno ponavljali njegove besede.

Vstal je gost gostilne „pri Tislerju.“ Imel je navado, da je med svojim govorom večkrat dlesnil z jezikom, kakor hlapec, ki preganja konje v dir, in še večkrat zavpil „hii, hiii!“ ali pa „hoocooop simel!“ Najbrže je bila to le železna srajca njegova.

„Visoka zbornica! Osel in konj sta domača. Oba (hoocooop simel) se trudita za človeka gospodarja (hiii fuks), in vendar je osel znamenitejši od konja (aloooo bram), zakaj osel ima križ na hrbtu, konj ga nima (jeeeeeca liza.) Zato predlagam nujno, da preskrbi tudi konjem (aloooo mitnicar odpri srango) križe. Če ne, obstruiram tudi jaz. To je moja zadnja beseda (hiiiiiii!)“

Dovolj sem imel! Rad bi sicer slišal, še dobropolskega zastopnika, toda zdravje je le zdravje, in ako se ti se to pokvari, potem pa hajdi okrog zdravnikov. Ne, ne. Omeniti moram, da v Ameriki nimajo nobenih steno-grafov, da tam govori vsak poslanec v gramofon. Zapisniki so torej same plošče. Tudi Črevljarsič je govoril v gramofon, nekaj časa ga je poslušal ta aparat zelo mirno, dokler se ni vježila pri sedemdesetkratni pomovitvi omenjene rešitve ta mrtva, gramofonska stvar, in ga tako imenitno zausničala, da se je kar pokadilo. Seveda je prisla tudi ta zausnica na zapisnik, oziroma na ploščo.

Poslovil sem se od „Žaneta“ in izginit iz zbornice.

Učiteljskih krogov nam pišejo: Ko je učitelstvo imelo dne 7. t. m. v Gorici svojo uradno učiteljsko konferenco, naročilo si je skupen obed v Hotelu Südbahn. Za tako množico je bilo treba tudi večjega lokala, in zato smo porabili priliko, da vidimo, kaj lepega in udobnega imajo in dobrega morejo dati nam skromnim učiteljem oni naši podjetni Slovenci, ki so kupili to krásno palačo ob prelepem vrtu. — Ne bi bili mislili nekaj, da homo Slovenci najlepši prostor v Gorici smeli kot svoj obiskovati. Čutili smo se pa tam res doma; kajti poleg fine in najtočnejše postrežbe, kakoršne se more iskati le v velikomestnih hotelih I. vrste, videl si tudi prijazne in dobrohotne obraze gg. načelnika, voditelja in sploh slovenskih podvornikov. Da so jedi in pijače v takem hotelu izborne, je znano, da so pa tudi tako ceneno računili, smo se kar čudili. Zato pa je res vsakega Slovenca dolžnost, da podpira to podjetje, ki je vsem nam v čast in korist in ki kaže, čegava je, ali vsaj naj bi bila Gorica. Naj zgine ono ozkosrčno polit. strankarstvo, ko gre za skupno dobro domovine. Slovenci podpirajmo v Gorici svoje trgovine in obrtnije, pa tudi svoje gostilne in hotele, in ne mislimo, če je kaj lepega in nobel, da to ni naše.... Saj vendar nismo le za hlev in luknjo! Ravnajmo se po pregovoru: ne ogibaj se široke ceste in velike gostilne. Svoji k svojim!

Laški anarhisti. — Poročajo nam, da je bilo zbranih v Vidmu za časa razstave več laških anarhistov, ki so imeli svoj zborovanje v neki gostilni. V Vidmu je bil prišel na razstavo tudi mežnar Petarin iz Ločnika. Slučaj ga je zanesel prav v ono gostilno. Mož je bil ogorčen, ko je slišal vsklike a la „Viva Luccheni!“ itd. ter je ostel one, ki so tako klicali. Radi tega so bili srditi na njega, pa jim je srečno ušel čez mejo. V Krminu je baje povedal vse policiji, in posrečilo se je baje policiji v Trstu prijeli več sumljenih individujev, o katerih bi se dalo soditi, da so anarhisti. Petarin dobiva od takrat opetovano pretilna pisma, v katerih mu grozijo, da pride ob prvi priliki ob življenje, in nedavno temu se je klatil okoli Ločnika neki človek, ki brččas ni nameraval nič dobrega. Skratka: Petarin je v strahu pred anarhisti.

Vojaški kontrolni shod v Gorici se bo vršil dne 21. t. m. za rezerviste, ki služijo pri liniji, za domobrance pa dn. 31. t. m., in sicer obakrat v vojaškem provijantnem skladišču na tekašiču Jos. Verdija.

Nova trgovina. — G. J. Medved otvori z jutrišnjim dnem veliko trgovino z narejenimi oblekami na tekašiču Jos. Verdija 38. Danes se je vsa velika zaloga postavljena na ogled p. n. občinstvu, katerega je prišlo obilo že včeraj ogledat si lepo obširno skladišče nove trgovine. Slišali smo od obiskovalcev dosti lepih besed priznanja in občudovanja na obsežni in lepi zalogi, v kateri je zbranega različnega blaga dunajskega kroja zadnje mode, kateremu so stavljene zmerne cene. Kdor si se ni ogledal zaloge, naj to stori danes. Skladišče se samo najboljšje priporoča.

Bralno in pevsko društvo „Vipava“ v Mirnu priredi svojo prvo veselico dne 15. novembra t. l., in sicer v glavnem za to, da si društvo pomaga na noge ter si zboljša svoje stanje. Društvo se je ustanovilo že pred kratkim pa je istemu pristopilo še 74 udov. Društvo je imelo ob svoji ustanovitvi premagati obilo zaprek, pa jih je premagalo, za kar gre največ zasluga domaćinu A. Ferlatu. Društvo vabi že naprej na svojo veselico drugi mesec ter se nadeja obile udeležbe iz mesta in okolice.

Utonil je 27-letni Josip Kosar iz Ogleja v kanalu, ko se peljal iz Terza domov po mali barčici, v kateri je bila njegova žena z dvema otrokoma. Veslal je na koncu barčice, in pri tem padel nenadoma v vodo, ki ga je kar nakrat pozrla; le en kič je bilo slišati. Truplo so našli drugi dan. Lahko si je misliti obup žene, ko je videla izginiti pred svojimi očmi ljubljeneža moža!

Droblj. — Izpod stopnic v hiši dr. Pitamica je bil ukraden trček. Ukradel ga je 13 letni Anton Humar z Banjšic, že kaznovan radi tatvine, ter se peljal do Nabrezine, kjer ga je hotel prodati nekemu kovaču. Tam so ga prijeli in pripeljali v tukajšnje zapore. Dobro začeljal — Neki 19 letni izvoščik I. G. je silil svoji kobilici vino; ker pa ni hotela piti, jo je pretepal nečloveško tako, da ga je redar peljal na policijo, kjer so ga zapisali v črno knjigo, potem pa izpustili. Na to je zabavljaj redarjem v ka-

varni Dogana. Jeden ga je šul ter aretiral. Policija mu je dala 4 dni zapora, nekaj dobi pa se na sodnji. Dobro „zernado“ je imel! — Dečka Ant. Bensa so pripeljali v bolnišnico, ker je ranjen in opraskan na nogah in na hrbtu; noče pa povedati, kje je dobil te rane. Brččas je padel z drevesa. — 72 letni starič Nikola de Luca iz Italije dela pri železnici v Gorici. V sredo zjutraj je padel z zida pri km 81/11, kake 2 m globoko, ter se ranil na desni roki in na strani. Prenesli so ga v tuk. bolnišnico. — Tržni komisar je zaplenil v sredo večjo partijo gob, katere so prodajali, ne da bi bile dane na pogled. Varujte se takih prodajalcev! — Okrajno glavarstvo v Gradiscu je bilo primorano izdati na lekarnarje in babice okrožnico, v kateri jim prepoveduje izvrševanje zdravljenja, nasvete v holeznih ter predpisavanje zdravil, kakor se je godilo doslej prav pogostoma v gradiscanskem okraju.

S Studenca v Gorici se je bila izgubila 4-letna deklica Manfredova. Iskali so jo okoli, sledajit pa dobili na policiji, kamor jo je bila privedla neka ženska, ki jo je našla v mestu. — Isčejo nekega defraudanta Scherza, ki je poneveril na Ogrskem na postji 14.200 K. — Od novega leta dosedaj so poslali iz Gorice že 400 ljudij na njihova pristojna mesta.

Zgubil je nekdo vrhno suknjo od korita nad Solkanom do Gorice; kdor jo je našel, naj se oglasi v našem upravnstvu.

Nov zdravilni zavod v Rogatcu-Slatina. — Dne 25. sept. t. l. je stavbinska komisija uredila zgradbo novega hidro, elektro-mehanoterapevitičnega zavoda. Obris za ta zavod je napravil najboljši arhitekt Karl Haybäck na Dunaju, kateri je sestavil obris tudi za zdravilni zavod pri Vrbskem jezeru, Lauten, Perchtoldsdorf pri Dunaju i. dr. Obris je potrdil profesor dr. Matthes v Jeni. Notranjo uredbo zavoda preskrbi s centralno kurjavo in aparati hanoverski stavbinski zavod na Dunaju. Zdravilišče bo najelegantneje izdelano in bo imelo vse novosti hidro, elektrike in mehanoterapije. Imelo bo 2 veliki dvorani za mrzle kopelji, elektricne svetilne kopelji, parne kopelji, 2 celici, laboratorij itd. Ta zavod bo najboljši in največji v monarhiji in bo pod zdravniškim nadzorstvom.

Napačno prebavljanje je vzrok mnogih bolezni. — Stalno uravnavo prebavila uredi uporaba izvrstnega zdravnika Rosa balzama za zelodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Isti se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! 1

Katar kot posledico prehlada se odpravi z redno uporabo rogaške kisle vode.

Razgled po svetu.

Državni zbor bo sklican okoli 10. ali 12. novembra. Vlada predloži proračun za l. 1904. Razprava o tem kakor tudi o proračunu za l. 1903. bo delavni program zasedanja. Razven tega predloži vlada brččas tudi novi vojaški kazenski red.

Kranjski deželni zbor ne more priti do rednega dela. Kriva temu je brezmiselnost Sustersičeva obstrukcija. Da bi olespal klerikalne lumparije v dež. zboru ter mogel zopet farbati svoje volilce, si je izmislil dr. Sustersič novo nakano. Izjavil je, da pusti v zbornici do razprave razne reči, ali kakor jih določi njegova stranka, to se pravi: v zbornici naj bi se razpravljalo le to, kar hoče dr. Sustersič, ne pa tudi druge reči, katere želi večina. Jako „kunjstvo“. Umevno, da mu večina ni mogla sestati na take limanice, pač pa je predlagala večina, naj se poprej lepo pomenijo, kaj pride na dnevni red toliko od ene kolikor od druge stranke. Tu pa je rekel dr. Sustersič ne! Ali ste ga čuli? Sedaj pa bodo lagali, da je narodno-napredna stranka lista, ki zabranjuje delo! Kakor se vidi sedaj jasno, kranjski dež. zbor ne bo mogel tako kmalu začeti z delom, ker Sustersič noče odnehati od obstrukcije, marveč hoče komandirati kar sam v deželni hiši. To pa se ne zgodi še tako kmalu! Včeraj so čitali samo interpelacijo Šust. o vseučilišču.

Koroška. — Vse nemstvo v Koroški je pokoncu, in sicer radi tega, ker govori slovenski odvetnik dr. Brejc po sodnih slovenski ter zahteva slovensštine tudi od sodnije. Deželni zbor, celovski mestni zastop, vse nemško časopisje, vse je pokoncu, vse vpije in kriči. Dr. Ferjančič in dr. Šustersič sta bila skupno kot zastopnika obeh strank pri ministerskem predsedniku radi tega ter sta zahtevala, da se postopa po zakonu ter se ne sme ozirati na nemško neopravičeno pritoževanje. Zahtevati moramo in zahtevati! Zakoni pa so za to tu, da se jih spoštuje.

Laški kralj in kraljica se nahajata v Parizu, kjer sta bila povsodi sprejeta najpri-

srčneje, zlasti vzbuja kraljica povsodi veliko pozornost ter jo ljudstvo navdušeno pozdravlja. Krásna Slovanka je junakinja dneva v Parizu. S tem pohodom se vežejo trdnjše vezi med Francijo in Italijo, ali vse to veselje močno kali odpoved obiska ruskega cara v Rimu.

Vao ogrsko. — V hrvatskih listih citamo, da govori v Ogrski po ogrskih vojašnicah častniki z vojaki ogrski. Mesto nemških napisov, naredb itd. je sedaj vse ogrsko. S tem so Ogrji vse dosegli, izvemši ono malo besed v komandi na manevrih, ali Slovanom se daje za vsak zde, ovdje ali tukaj po nekoliko dni zapora. Ker je po vojašnicah v Ogrski vse ogrsko, znati to, da bodo Ogrji tudi v vojski odbrano pleme, tako nekako, kakor so bili doslej Nemci, osobito v Avstriji, največ pa v vojni mornarici. To gotovo ni odrejeno brez vednosti vojnega ministra; on je tako odredil. Zakaj n. pr. ne odredi tudi tako, da bi se uradovalo tudi v naši mornarici hrvatski. Nekaj, kar se more dovoliti Ogrom, mora se dovoliti tudi drugim narodom, ker kadar se pada in preliva kri, ne gredo samo oni, ki govori o ogrski in nemski, na bojne poljane, marveč vsi, po večini Slovani!

Društvo slov. odvet. in not. uradnikov v Celju vabi na VII. redni občni zbor, ki se bo vršil dne 15. nov. t. l. v „Nar. domu“ v Celju. Po zborovanju bo koncert.

V nižjavavstrijskem deželnem zboru je bil predložen predlog, da naj deželni zbor protestuje proti podalšanju trgovinske pogodbe z Italije z ohranjenjo vinske klavzule.

206.000 izseljencev iz Avstro-Ogrske so nasteli koncem fiskalnega leta 1902/3. dne 30. junija v Newjorku. Toliko jih je izstopilo tam na kopno. Vseh skup je blizu jednega milijona. Vsaki dosejenec prinese povprečno s seboj 105 K v gotovini. Torej so prenesli ti ljudje najmanj 21.600.000 K gotovega denarja v Ameriko. Potni trošek za osebo stare najmanj 50 dolarjev, to je pri 206.000 osebah 10.300.000 dolarjev ali nasega denarja 51.550.000 K. 73 milijonov K torej je izgubila naša država na izseljenjih le tekom jednega leta. Zedinjene države nameravajo uvesti še strožje naredbe proti doseljivanju.

Društvo slov. in hrv. dijakov vpodablja svoje umetnosti „Vesna“ na Dunaju bo imelo svoj I. redni občni zbor danes 17. oktobra v restavraciji „A. Richter, III. Rennweg 1.“ točno ob 7^{1/2}, zvečer s sledečim dnevnim redom: a) Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora, b) odborje poročilo, c) poročilo preglednikov, d) volitve, e) slučajnosti. Reden član postane po pravilih vsak dijak vpodobljajoteh umetnosti na Dunaju. Vstopnina stanje K 2, semestralna udnina K 2. Vpisovanje se vrši pred občnim zborom ob 7. uri zvečer. Za odbor: Al. Santel, t. predsednik, Mihael S. Peruzzi, t. tajnik.

Vojaška oblast za laške podanike. — C. kr. vojaško zapovedništvo v Dubrovniku je oddalo neka dela in popravljanja v vojaškem arsenalu, pri „Malih bratih“ in v vojaškem uradu nekemu laskemu podniku, nekemu Puljzju Capurisu, čeprav dobro ve, da je v Dubrovniku dosti dobrih in kaj vrednih zidarskih podjetnikov! Kadar tako postopa c. in kr. vojaška oblast ter daje drugim take izgledne in pušča na stran svoje, avstrijske podanike, kako naj postopajo šele drugi!

Zmagali so. — V obrtnih solah v Lvovu je bil ustavljen naučni minister pouk o poljski zgodovini. Kakor smo pred kratkim poročali, so se poljski obrtniki temu vstavili ter niso hoteli posiljati več svojih učencev v te sole. Pomagal je. Naučni minister je izdal galiskemu dež. sol. svet. novo naredbo, po kateri se uvede zopet pouk o poljski zgodovini. Možatost kaj izda!

Štrajk v Trbovljah in Hrastniku. — Premogarska družba je izdala na delavce proklamacijo, v kateri odločno odklanja vsako minimalno plačo. Pač pa povisa dosedanje plače za 5% ter obljublja druge olajšave in poboljške. Delavci so ponudbo odklonili in stavkajo dalje. — Te dni so imeli hrastniški rudarji shod. Govoril je sodrug Mlakar, rekoč da so delegatje premogarjev znizali prvotne zahteve: I. za „Herrenschticht“ se povisa plača za 10%, II. plača za 1 m³ premoga se povisa za 30%, III. za prirejanje podstavkov za 20%, IV. za kopače se zahteva za 8 urni delavnik K 2-40, za voznike 2-20, za ženske in mlade delavce 1-40, V. zahtevajo rudarji, da se radi stavke ne sme nikogar odsloviti. Govornik vspodbuja nadalje k miru. Jako pohvalno se izrazi o g. okr. glavarju, baronu Apfaltrernu, in o g. zupanu Rošu, ki sta se, v nasprotju z nemčurkim zagorskim zupanom in litijskim okr. glavarjem, postavila na stran premogarjev. Omeniti tudi besede, ki jih je izustil trboveljski zupnik Erjavec na priznici, da je namreč prišla nad delavce „siba božja“ v podobi stavke. Pač krščansko usmiljenje!

Velik pretep na Lloydovem parniku „Selene“. — 13. t. m. v jutro, ko je imel priti parnik „Selene“ v pristanišče Durazzo (Albanija), nastal je pretep med potniki, tako, da so jednega trgovca (Albanca) ubili. — Zapovednik parnika, V. Benussi, je naznanil dogodek turški policiji, katera je aretirala več njih, ki so na sumu, da so ubili trgovca. Nespraviljivi klerikalni Tirolci. — Pred kratkim smo poročali, da so izdali tirolski škofje skupen pastirski list, ki je imel

pomiriti do sile razdražene duhove starih konservativcev in kršč. socialistov. Ti katališki možje bijejo med seboj najrje osebnije boje ter se zmerjajo po listih in drugodi prav po „katališko“. Klerikalec ne more mirovati, kjer nimajo drugih nasprotnikov, se ravšajo pa sami med seboj. Pastirski list je vplival toliko, da so bili sklicali neko skupno posvetovanje, katero je imelo prinesiti pomirjenje. Ali namesto pomirjenja so ostali konservativci stari intransigenti ter se niso nič ozirali na pritisk škofov za združenje. Konservativno časopisje prične se hujski boj nego je bil doslej. Taka parola je zaključek pomirjevalne konference!

Bismarkov spomenik v Poznanju. — Te dni so odkrili v prisotnosti kneza Herberta in raznih dostojanstvenikov v Poznanju spomenik knezu Bismarku. Major Tiedemann, predsednik odbora za postavljenje tega spomenika, je imel govor, v katerem je rekel, da stoji ta spomenik kot znak nemške vernosti, s katero vrši nemški narod svoje dolžnosti. Bismark je stopil brez obotavljanja v borbo proti vsemu, kar se je dvigalo proti nemstvu v obmejnih markah cesarstva, ter je ohrabil Nemce in iztočne marke v njihovem delu pionirjev germanizma. — Spomenik sredi pruskih Poljakov, in to spomenik Bismarka, je pač drzno izzivanje. Ali ta Bismark naj bodri pruske Poljake v boji proti germanstvu za veliko slovansko idejo, katere je bodočnost.

Sestanek časnikarjev v Zagrebu. — V soboto in v nedeljo se je vršil v Zagrebu napovedani veliki sestanek hrvatskih, srbskih in slovenskih časnikarjev. Navzočih je bilo 60 časnikarjev, predsedoval je Juraj Biankini. Razpravljalo se je poleg dnevnega reda, kateri smo bili priobčeli. Sprejeli so predlog, da se ima osnovati stalisko združenje časnikarjev in so izvolili odbor, da izvrši potrebne priprave itd. Sestanek je postavil temelj daljnji časnikarski organizaciji v Hrvatski. Navzoč so bile na shodu tudi tri odlične slovanske dame: Rusinja gospa I. T. Durdina iz Petrograda, gospa Jenkova iz Ljubljane in gospa Zofka Jelovšek - Kvedrova, poznata naša pisateljica.

Obsojeni tretjeletniki. — V Sopronju je obadila garnizijska sodnja 3 korpore in 1 četovodjo 11. hus. reg. radi upora na 2 leti ječe, enega huzarja na 1 leto in 13 huzarjev na 6 mesecev ječe.

Velovjska železnica na Štajerskem preide z dnem 1. januarja l. 1904. v državno upravo, kar pomeni za prebivalstvo savinjske doline precejšnjo pridobitev, ker bodo osebni in tovarni tarifi vsled tega precej nižji, kakor so bili doslej, ko je bila železnica v upravi južne železnice.

Učiteljsko vprašanje na Tirolskem. — Glede ureditve plač tirolskim učiteljem razglašajo: Kot minimalna plača se postavi 1200 K, k temu 6 petletnic po 100 K. Dežela prevzame 50% plate, plačevanje petletnic in penzij, vsak izmed upravnih okrajev severnega Tirolskega, nemškega in lasknega Tirolskega 20% in občine 30%. Zadnje se krije z uplačevanjem nekeke solnine. Skoro gotovo se zvišajo deželne doklade za 4% užitnine na pivo za 1 K 71 v pri hl, in 35% doplačilo k užitnini na vino.

Celjska poltelja. — Nastopi celjske policije so dobro znani izza časa blagoslovljenja celjskega „Narodnega doma“ in češkega obiska, znano je, da tako pristranskega redarstva ni najti v Avstriji, kakor v Celju, ali to so le nastopi v gotovih slučajih, prava narav celjskega redarja se kaže mnogo lepše v njegovom vsakdanjem delovanju, ko dela iz lastnega nagiba, ne na izrečno povelje višje oblasti in pouličnega moba. Bilo je prošli petek okrog 5 ure popoldne, ko so trije fantje pojoč prikoralaki po glavnem trgu, kjer jih je ustavil redar Golob in jim napovedal aretacijo, če ne utihnejo. Fantje se izgovarjajo, med tem pa prisopiha redar Gratschner in popade enega izmed fantov in ga podere na tla. Fant je udaril z glavo na tla, da je kar zavzenelo. Trg je bil poln gledalcev. Prvi je bil na mestu marker Iha iz kavarne „Merkur“. On in Stigerjevi hlapi so pomagali fante metati po tleh in jih potem zvezati. Ljudje so začeli mrmrati, kajti ves prizor je bil tako poživinjeno nečloveški, da se je vsakemu trezno sodečemu človeku gabil!

Gospica

26 let stara, lepe zunanosti, v potrebnem izobrazena, s 6000 kron premoženja, ker pa radi službe na deželi nima prilike priti z gospodom v dotiko, se želi seznaniti z gospodom uradnikom ali učiteljem, če tudi na deželi, kateri v resnici želijo srečati in v ljubezni živeti. — Ponudbe naj se pošiljajo s sliko do 15. novembra: „Post restant“ Nr. 50 — Celje, (Štajersko).

Sobarica,

ki zna govoriti slovenski in za potrebo laški in nemški, dobi takoj službo v večjem hotelu. — Ponudbe na upravništvo „Soče“.

Podpisani priporočajo slavnemu občinstvu Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mлина v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjovec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po mernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici št. 1
v lastni hiši kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

C. kr. privil.

civilna, vojaška in uradniška krojačnica
M. Foveraja v Gorici
na Travniku št. 5.

Se dobivajo vsakovrstna moderna sukna kam-garn, piquet lastink, adria, ševjet itd., blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotove obleke, perilo vseh vrst in spadajoče priprave k paradnim oblekam v vsaki stan. Blago na meter in gotove obleke se odajajo tako po ceni, da je z mojo trgovino nemo- oča vsaka konkurenca.

Obleke vsake mode od 5 do 9 let K 5-40 in više
9 15 850
15 dalje 15-
hne sukne vsake mode 24-
za častito duhovščino 28-
plače 5-

Haveloke in sobne plače 15 K napre-
Za dame in gosplice:

Haveloke 25 K
Sako in pelegrine 9
V službi da se kaj ne dobi v zalogi po zahtevi, se izvrši točno po naročilu.

Razprodaja dežnikov!

V najem se oddá

veliko hišo z dvoriščem in hlevom ter tremi polji obdelane zemlje v Vrtojbi, na lepem kraju in poleg pošne ceste. — Poisnila daje Klančič v Gorenji Vrtojbi št. 1.

Odlikovana krojaška delavnica Ant. Krušič

krojaški mojster v Vrtni ulici št. 26. Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Ima bogato zalogo vsakovrstnega blaga za vse letne čase in vsak stan. Gotove obleke lastnega izdelka kakor tudi površne sukne itd. Cene zmerne.

Ravnokar mi je dospel sveže raznovrstno blago za nastopno jesensko in zimsko sezono.

Izdelke iz lastnega blaga jamčim! Ob enem naznanjam slavn. občinstvu, da sem preselil svojo krojaško delavnico in prodajalnico v ravno isto ulico pod št. 33 t. j. nasproti dose-danjim mojim prostorom in nasproti novemu stavbišču »Trgovskega doma«.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

pristna bela in črna vina iz vipavskih, surlanskih, brskih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 50 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzore. Cene zmerne. Postrežba pošena.

Naznanilo in priporočilo!

V trgovini pri Ljubljančanih.

Ravnokar došlo, najnovejše, najlepše in naj-modernejše zimsko volneno, sukno in bombažasto blago za moške in ženske obleke kakor tudi zimske odeje, vsakovrstno perilo srajce, maje itd. v veliki izbiri se prodaja po najnižji ceni pri

Hedžet & Koritnik - u

Gorice, na voglu starega tribunala.

Postrežba točna — pošena.

Gorica — Gorica Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljud-skega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Elek-trični avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičkim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Nagrobne spomenike in križe

priporoča o priliki praznikov Vseh Svetih
Fran Podberšič
avtorizovan kamnoseški mojster
v Gorici, Tržaška ulica št. 17.

Izdelki so vsi iz kraskega kamna naj-bolje vrste. Cena nagrobnim spomenikom je od 15 kron više, V zalogi ima kamnite plošče, umivalnike za kuhinje itd.

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica št. 7.

Priporoča toplo sorojakom svojo zalogo modnega blaga:

Za dame: Krasne okraske za obleke, trakove, svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumbe, vezenja, zaponke itd.

Za gospode: Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za uriholazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih moderce v vsake cene.

Za birmance

in otroke: rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva tvrdke **Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1**, katero bomo vo-dili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lično ter dobro osušeno.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo po-gasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal Zagreb,

skladišče vseh gasilnih pred-metov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

11 129 odlikovanj 11

Zahtevajte
moj ilustrirani cenik z vsi kakor 500 podobami od ur, zlatih, sre-brnih in muzikalnih predmetov, katerega pošilja zastoj in poštalne prate
Hanns Konrad,
tvornica ur in eksportna hiša
Meat št. 249. — (Česko).

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in ševaljarje.
Svetinjice. — Rožni venc. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce pejmihlo s in tržih ter na deželi. 2 35-8

Zaščitna znamka: SIDRO.
LINIMENT. CAPSICI COMPOS.
Iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. stekle-nicah z našo zaščitno znamko s »SI-DRO« namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je previdena s to zaščitno znamko.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI, Elizabethgasse št. 5.
Dobi se v lekarni
„Pri Zlatčarju“ Robert Kauter, Telava.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojavnika daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj-kulantneje. Uživa na, boljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občekoristne namene.

Važno za gg. trgovce z jestvinami
in cenj. gospodinjne.

Podpisani uljudno naznanjam, da mi je poverila z dnem 1. t. m. tvrdka:

Znideršič & Valenčič

prva kranjska tovarna testenin

zastopstvo in zalogo svojih slovečih in priznanih izdelkov.
Zaloga bode preskrbljena zadostno z vedno svežimi „ilirskimi
testeninami“ vseh vrst ter se bode iste oddajalo v originalnih za-
bojih po dosedanjih cenah.
Pri tej priliki opozarjam slavno občinstvo tudi na zalogo
izborne moke iz

valjčnega mlina

W. Jochmana iz Ajdovščine.

Prevezel sem tudi zastopstvo za prodajo „kavičnih surrogatov“.
„Prve jugoslovanske tovarne“ iz Ljubljane in zastopstvo za prodajo
„Ciril-Methodovih“ družbenih vžigalic.
Proseč naklonjenosti za to moje novo podjetje, se v svrhu cenj.
naročil na gori navedene domače izdelke rojakom iz mesta in z dežele
toplo priporočam in beležim

z odločnim spoštovanjem

Jos. Rovar

Gorica, ulica Rabatta št. 20 in 22.

Služba za jednega podružnega zdravnika

je razpisana v javni bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici,
z letno plačo 1000 kron, z brezplačno hrano I. razreda, z brez-
plačnim stanovanjem, kurjavo in razsvetljavo.

Prošnik za imenovano službo mora biti dr. splošnega zdrav-
niškega znanja, samskega stanu in vešč laskega in slovenskega
jezika. Prošnja naj se vloži na prednika samostana usmilje-
nih bratov v Gorici do 1. novembra t. l., s pridanim
zdravniškim diplomom, krstnim listom ali domovnico in ako mogoče
s spričevalom dosedanjega delovanja.

Hamburg-Amerika Linie

Največje
najstarejše
parobrodno
društvo
na
svetu.

Njega
parobrodje
obsega
280
velikanskih
parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki
iz Hamburga v Novi York ali pa v Halifax.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznanji najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje iz-
virnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime
Christofle.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča

tovarna stolov

Fran Švigelj

na Bragu, p. Borovnica, Kranjsko

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imete-
ljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in
kavarnarjem, ravnat. listvom uradov, gg. brivcem itd.

natančno in trpežno izdelane

stole, fotelja, vrtno stole, gugalnike,
naslonjače itd. itd.

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno
likano ali v naravni barvi imitirano.

Največja izbira stolov, naslonjačev in
gugalnikov iz trstovine.

Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z
nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga
in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo se dovoli znaten popust.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se vporabljajo za no-
tranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in
rokah ter ozdravijo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu,
ublažujejo katar, umirujejo blevanje in lajšajo naduho. Pospešujejo prebav-
ljanje, čistijo kri in čreva. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni
provzročene od glist. Delujejo izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni
na jetrah, „koliko“ in trganje v želodcu. Odstranijo vsako mrzlico in vse
bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu.
Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovlja:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg šte. 39

v bližini cerkve sv. Marka.

Densr naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot
jeden ducat (12 steklenic) se ne pošilja.

Cena je sledeča franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stek.) 4 K; 2 ducat (24 stek.) 8 K; 3 ducat (36 steklen.) 11 K;
4 ducata (48 steklen.) 14 K 60 vin.; 5 ducetov (60 steklen.) 17 K.

Na razpolago je tisoče in tisoče priznanih pisem, ki se ne morejo vsa pričeti,
zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim vpehom uporabljali kapljice
sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barelčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozdar;
Štefan Barčič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet; itd.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg. šte. 39 v bližini cerkve sv. Marka.

Na tekališču Frana Josipa

v bližini hiše št. 41.

Novost za Gorico!

Dopisnice z lastno fotografija, gotove v 10 minutih
izdelane na najfinejši platinov način. — Garantirano
najlepši izdelek.

Ohranitev zdravega želodca

obstoji glavno v ohraniti, v pospeševanju in uravnavi prebavljanja in odstranjenju nadležne
zaprtosti. Skušeno, iz najboljših in uspešnih zdravilskih zelišč skrbno pripravljeno, tek vzbuja-
joče, prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče d. mače sredstvo, ki ozdravi znane posledice
nezmernosti, pogreške v dieti, prehlajenja in nadležno zaprtost, kakor zgago, naponjanje,
preobilno kislina in lajša krčevite bolezni je zdravnik Rosa balzam za želodec iz
lekarni B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli omota imajo postavno deponirano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner, c. kr. dvorni založnik

„Pri črnem orlu“, Praga Mala strana na voglu Šporkerove ulice št. 203.

Razpošilja se vsak dan. Proti naprej poslanemu znesku K 256 se pošlje velika steklenica
in za K 150 majhna steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske monarhije. Zaloga v vseh
lekarnah Avstro-Ogerske.

V Gorici v lekarnah: Cristofolletti, Gliabich, Pontoni in Gironecchi.

